

JUKWAA LA UCHUMI

HAZARD AMCHANGANYA ZIDANE

KOCHA wa klubu ya Real Madrid, Zinedine Zidane, amesema...

UK.22

Ufugaji samaki fursa ya kukuza uchumi wa vijana

CHARLES Makoi
akionyesha samakia
aliyekauhwa tayari kwa
kusafirishwa nje ya nchi.

Na Gift Mongi Moshi

UFUGAJI wa samaki ni nje mojawapo ambayo huinua uchumi wa vijana, kutokanana upatikanaji wa fursa lukuki za ajira ikiwemo kufuga na kuuza.

Ufugaji wa samaki huwa ni rahisi kufanya katika eneo lolote, lenye ardhii ya kutosha na upatikanaji wa maji.

Mathalani katika baadhi ya maeneo ya vijini, wapo vijana waliopata tija kutokana na ufugaji wa samaki.

Goodluck Makoy kijana mfugaji wa samaki alia yaa kambale katika Kijiji cha Sambarai, Kata ya Kindi Halmashauri ya Moshi ambapo anasema mradi huo umekuwa na manufaa makubwa kwake na jamii inayomzunguka.

Anasema alianza mradi huo mwaka 2016, amekuwa akiuza samaki na vifaranga anaowatotolesha eneo la mradi.

"Hapa napata faida mara mbili kwa kuuza samaki wenye, lakini pia nauza vifaranga kwa ajili ya watu wanaototolesha eneo la mradi.

Goodluck anasema hadi sasa wafugaji zaidi ya 400 wanenafalka na mradi huo, kwa kupewa manufaa ambayo imeweweza kwenya kuanzisha miradi yao ya ufugaji.

Anasema, ufugaji wa kambale ni rahisi na hajina gharama kubwa katika uendesajai wake na kwamba

matokeo yake ni makubwa kutokana na samaki hao kuuza kwa haraka.

"Hapa tunazalisha vifaranga wengi wasio na idadi hiyo mteja akitaka idadi yoyote ile tunamtarishilia kadri ya uhilaji wake naye akafuge ili ajikwamue kuchumi," anasema.

Goodluck anasema katika mradi huo tayaril ametoo ajira nne za kudumu na hujitokeza ajira za msimu kipindi cha kuvuna.

HALI YA SOKO

Kuhusu hali ya soko mwanzilishi wa mradi huo unaodjulikana kama

Hapa napata falda mara mbili kwa kuuza samaki wenye, lakini pia nauza vifaranga kwa ajili ya watu wanaototolesha eneo la mradi.

Goodluck Makoy

Soul Peace Aqua Fish, Charles Makoi anasema hall ya soko la ndani sio nzuri ikilinganishwa na soko la nje.

Anasema ndani ya nchi waru wengi hapendelei samaki alia na kambale, wanahitaji zaidi aina nyingine na hiyo kusababisha soko kutokufanya vizuri hapa ndani.

Anasema hivi sasa wanatafuta

masoko nje ya nchi yatakayokuwa na uhakika kwa wafugaji wengine ambaobado hawajapata uhakika wa soko.

"Sasa samaki tunao wengi na tumeshawasindika tunasubiri vibali ili kusafirisha nje ambaobodo soko limeonekana ni nzuri zaidi," anasema.

Anasema waachuzi wamekuwa wakiwalangua wafugaji kwa kutoa pesa zisizondenda na gharama za uzalishaji, jambo ambalo ni linawaumiza wafugaji hao.

"Utaratibu wa kupata vibali umekamili kwa wafugaji wakianza kuuza samaki hao nje watapata ahueni kwani kutakwa na uhakika wa soko," anasema.

Anaombwa serikali kuangalia uwezekano wa uanzishwaji wa kiwanda au cha chakula cha samaki, ili kipatikane kirahisi jambo litakolochochea ufugaji wa samaki kwa wingi.

FURSA YA UCHUMI

Rose Mushi mkazi wa Kijiji cha Sambarai, anasema mradi huo wa Soul Peace Aqua Fish umeleta matumaini mapya kwake kutokana kutokana na kumudu kuendesha maisha yake kwa ishara ya kuchuuza samaki.

Anasema msimu wa kuvuna kina mama wengi hutapa ajira za muda kwa kujishughulisha katika uchuuza na kuwauzia wageni wanaotoka mijini.

SAMAKI waliokaushwa

"Hapa nanunua kwa bei ndogo wakijini, nawaauzia kwa bei kubwa, hii huniwezesha kutengeneza kipato changu cha kujikimu "anasema.

Alex Kimath dereva wa pipikipi kijijini hapo, anasema msimu wa mavuno kuna kuwepo ongezeko la abiria jambo linalompa matumaini ya kuongeza kipato.

"Wakati wa mavuno huwa ninikuwa na vifungashio nawaauzia wageni wanaokuja kuchukua kitowea, kama ilivyo fursa ni pamoja na kujiongeza katika kufikiri," anasema.

Ofisa uvuvi wa Kanda ya Kaskazini chini ya Wizara ya Mifugo na Uvvi Rafael Mahinya anasema ufugaji wa samaki ni fursa mpya ya kukuza uchumi, ambayo vijana wengi wanapaswa kukimbia.

Anasema katika Mko wa Kilimanjaro wamekuwa wakiwatembelea wafugaji hao na kuwapa elimu, ili wafuge kwa tija kwa ajili ya soko la uhakika.

"Wafugaji wapo na tunatambua mchango wao kwa kweli na huu ufugaji haupotezi muda kama aina nyingine ya kufuga," anasema.

Anasema katika kuendeza kukuza uchumi zaidi, ni wajibu wa vijana kuangalia fursa zinazoitokeza kama ilivyo kwa ufugaji wa samaki, ambapo mtaji wake ni kidogo na matokeo ni makubwa ili kushiriki katika kujenga nchi.

UHURU UK 16.

Lengo>>Kuhakikisha mifugo inakuwa salama dhidi ya magonjwa

Serikali yatangaza bei elekezi chanjo za mifugo

Na JUMBE ISMAILY, Mkalama

WIARA ya Mifugo na Uvuvi imetangaza bei elekezi za gharama za chanjo mbalimbali za mifugo na kusema ni wajibu wa kila mdau wa mifugo kuzizingatia.

Akitangaza bei hizo juzi kwenye uzinduzi wa kampeni ya kitaifa ya chanjo ya ugonjwa wa homa ya mapafu, Mkurugenzi wa Huduma za Mifugo, Wizara ya Mifugo na Uvuvi, Hezron Nonga, alisema bei hizo elekezi za chanjo zilishatangazwa tangu Mei 13, mwaka huu, hivyo ni jukumu la kila mdau wa mifugo kuzizingatia.

Kwa mujibu wa Nonga, bei ya chanjo ya ugonjwa wa homa ya mapafu ya ng'ombe ni sh. 550, chambavu sh. 800, kimeta sh. 500, kutupa mimba sh. 1,500, mdondo sh. 50, mapele ya ngozi, sh. 600 na homa ya bonde la ufa sh. 700.

Chanjo zingine ni ndigana kali sh. 17,000, kichaa cha mbwa sh. 1,500, ugonjwa wa miguu na midomo sh. 3,000, sotoka kwa mbazi na kondoo sh. 3,500, mchanganyiko wa chambavu na kimeta (Tecoblast) kwa

mbazi na kondoo sh. 500 na homa ya mapafu ya mbazi sh. 3,50.

Mkurugenzi huyo alisitisiza kuwa magonjwa mengi ya mifugo ni yale yanayoambukiza na iwapo hakuna kinga madhubuti ambayo yanaweza kuenea kwa haraka na kusababisha hasara kubwa kwa mfugaji.

Nonga alitaja kinga nyingine madhubuti dhidi ya magonjwa 13 ya kipaumbele ikiwemo CBPPP, CCP, FMD, LSD, brucellosis, kimeta, sotoka ya mbazi na kondoo (PPR), ndigana kali, mdondo, kichaa cha mbwa, homa ya bonde la ufa, homa kali ya nguruwe na chambavu ni chanjo.

"Kuchanja ni njia ya uhakika ya kulinda afya ya mifugo, chanjo hudhibiti magonjwa yasiyoweza kutibika hususan yanayotolewa kwa njia ya mlipuko na kuongeza kuzaliana kwa mifugo na kukua haraka," alisitisiza.

Naye Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Luhaga Mpina aliiagiza Bodi ya Nyama Tanzania na kamati za dawati la sekta binafsi kwamba ifikapo Desemba, mwaka huu kiwanda cha kuchakata nyama ya kuku kiwe kimejengwa mkoani Singida na waanchi wapate

huduma hiyo.

Alisitisiza serikali ya awamu ya tano imejenga viwanda vikubwa kuliko hicho kitakachojengwa mkoani Singida, hivyo ni imani yake kwamba ujenzi wa kiwanda hicho hautashindikana kwa muda alioutoa.

"Tumeona hapa uzalishaji mkubwa sana wa kuku katika Mkoa wa Singida ambao umefikia kuku milioni 2,6 ni uzalishaji mkubwa sana wa kuku. Naagiza mambo mawili Bodi ya nyama na kamati za dawati la sekta binafsi kuwezesha kujengwa kiwanda cha kuchakata nyama ya kuku katika mkoani hapa," alisitisiza Waziri Mpina.

Ofisa Maendeleo ya Mifugo wa Halmashauri ya Wilaya ya Mkalama, Elias Mbwambo, alisema licha ya kuwa na upungu wa watumishi lakini wilaya hiyo ina ng'ombe 130,239, mbazi 87,986, kondoo 44,673, nguruwe 3,606, punda 10,529, mbwa 10,028 na kuku 308,188.

Msajili wa Bodi ya Nyama Tanzania, Imani Sichwalwe, alibainisha kuwa uwepo wa idadi kubwa ya mifugo hauwezi kusaidia, badala yake kinachotakiwa ni kuiboresha na kuitafutia masoko kwenda nje ya nchi.

MSAADAA